

Systemy využití separovaně sbíraného BRKO

1. Preventivní opatření – domovní a komunitní kompostování

- domovní kompostování – pouze rodinné domy, investice obce - osvěta s metodikou jak kompostovat a využít kompost, do systému domovního kompostování mohou přijít pouze zbytky rostlinného charakteru a pokud jde o zbytky jídel pak pouze vařených
- komunitní kompostování – pro obce do 1000 obyvatel - produkce BRKO cca 150 - 200 t/rok (za předpokladu produkce BRKO – zeleně je v průměru 180 kg/os/rok) na komunitu, kterou může být i obec, při této kapacitě je vhodné technologii vybavit minimálně manipulační technikou a odpovědnou osobou.

2. Třídění v domácnosti, oddělený sběr a svoz BRKO

Tříděním a následným odděleným sběrem se biologicky rozložitelný materiál stává odpadem. Tento systém je tak značně odlišný od systému prevence, kdy tento tok BRKO vůbec nevzniká, jelikož tento biologický materiál je hned využit metodou domácího nebo komunitního kompostování. Na rozdíl od systému třídění a odděleného sběru BRKO, kdy tento bioodpad již vstupuje do systému odpadového hospodářství obce a navazuje na stávající systémy sběru a třídění odpadů v obci.

Kombinací obou systémů (prevence a odděleného sběru) obec sníží podíl BRKO ve směsném komunálním odpadu, potřebný pro planění POH ČR.

OBECNĚ- zavádění systémů nakládání s BRKO v obci

Silné stránky

- Ekonomika OH obce (levnější zpracování 40 % obsahu SKO než je uložení na skládku)
- Zavádění zpracování odpadu v souladu s platnou hierarchií nakládání s odpady - předcházení odpadu, využívání
- Snížení ukládání BRKO na skládky v souladu s POH
- Koloběh živin, organická hmota zpět do půdy

Slabé stránky

- Nakládání s výstupem ze zařízení
- Logistika svozu a nakládání s BRKO
- Náklady na výstavbu zařízení (bez dotace obce nemají zájem)
- Hygienické podmínky pro sběr SKO (hlavně obsahujícího VŽP)
- Další administrativní zátěž obcí

Příležitosti

- Využití výstupů ze zařízení pro hnojení zemědělských půd
- Možnost čerpání finančních prostředků z OPŽP, spolufinancováno z jiných zdrojů
- Snížení biologické složky SKO, snížení produkce SKO
- Omezení BRKO na skládkách, plnění cíle POH
- Možnost nastavení fungujícího trhu s kompostem- ekonomická efektivita systémů

Ohrožení

- Nízké zapojení obyvatelstva
- Čistota vytříděného materiálu
- Legislativní změny
- Neuplatnění výstupu ze zařízení
- Zavedení systému neovlivní plnění cílů POH
- Vyšší produkce komunálního odpadu (do systému se dostane, co bylo dřív spalováno nebo ukládáno na černé skládky)

DOMOVNÍ KOMPOSTOVÁNÍ

Silné stránky

- Prevence vzniku odpadu- nejvyšší stupeň hierarchie nakládání s odpady
- Ekonomika provozu systému- odpadají náklady za svoz a zpracování BRKO
- Netřeba řešit nakládání s výstupem- občané uplatní sami v rámci svého pozemku

Slabé stránky

- Nekontrolovatelné, nevymahatelné
- Špatně průkazné
- Záleží pouze na vůli a motivaci obyvatelstva
- Finanční náklady na informovanost obyvatelstva a osvětu
- Realizovatelné pouze v některých oblastech obce - rodinné domy

Příležitosti

- Snížení skládkování BRKO- plnění cílů POH
- Realizace prevence- podpora odpovědného spotřebitelského chování obyvatel

Ohrožení

- Nízká zapojenost občanů do systémů
- Problematika okrasných zahrad- umístění kompostérů
- Neovlivní plnění cíle POH

KOMUNITNÍ KOMPOSTOVÁNÍ

Silné stránky

- Prevence vzniku odpadu- nejvyšší stupeň hierarchie nakládání s odpady
- Ekonomika provozu systému- nižší náklady na svoz a zpracování BRKO
- Neexistuje administrativní zátěž provozování těchto zařízení
- Organická hmota se vrací zpět na pozemky obce

Slabé stránky

- Kalkulace ploch pro nakládání s výstupem
- Pouze rostlinné materiály, nemožné zpracovávat BRKO
- Nemožnost nakládat s výstupem jinak

Příležitosti

- Snížení skládkování BRKO- plnění cílů POH
- Realizace prevence
- Soběstačnost obcí, nezávislost na svozových firmách

Ohrožení

- Neovlivní plnění cíle POH
- Legislativní změny, které přinese nový zákon o odpadech, kapacitní omezení těchto zařízení, větší administrativní zátěž
- Udržitelnost projektů
- Ohrožení složek ŽP (voda, ovzduší)

MALÉ ZAŘÍZENÍ

Silné stránky

- Ekonomika provozu systému- nižší náklady na svoz a zpracování BRKO
- Nižší administrativní zátěž provozování těchto zařízení (pouze souhlas ORP)

Slabé stránky

- Pouze rostlinné materiály a dřevo, nemožné zpracovávat jiné BRKO
- Kapacitně omezené 150 t/rok

Příležitosti

- Snížení skládkování BRKO- plnění cílů POH
- Soběstačnost obcí, nezávislost na svozových firmách

Ohrožení

- Neovlivní plnění cíle POH
- Nakládání s výstupem ze zařízení

CENTRÁLNÍ KOMPOSTÁRNA

Silné stránky

- Široké spektrum přijímaných odpadů (příloha č. 1 vyhlášky BRO)
- Neomezená kapacita zařízení
- Vyspělá technologie, rychlý proces kompostování, kvalitní výstup

Slabé stránky

- Nelze zpracovávat VŽP
- Ekonomika svozu a provozu
- Nakládání s výstupem ze zařízení

Příležitosti

- Snížení skládkování BRKO- plnění cílů POH
- Dobrý marketing vzniklého kompostu- příjem z prodeje
- Hnojení zemědělských půd, zvyšování organické hmoty v půdě

Ohrožení

- Neovlivní plnění cíle POH – pouze zeleň
- Nakládání s výstupem ze zařízení- nebude odbyt
- Znečištění přijímaných odpadů

UZAVŘENÁ TECHNOLOGIE KOMPOSTOVÁNÍ / BPS

Silné stránky

- Široké spektrum přijímaných odpadů (příloha č. 1 vyhlášky BRO), včetně VŽP
- Neomezená kapacita zařízení
- Vyspělá technologie, rychlý proces kompostování

Slabé stránky

- Náročné pořizovací a provozní náklady
- Ekonomika svozu a provozu
- Potřeba hygienizační jednotky (70 °C/1h, 12 mm)
- Nakládání s výstupem ze zařízení
- Vyšší nároky na technologii

Příležitosti

- Snížení skládkování BRKO- plnění cílů POH
- Dobrý marketing vzniklého kompostu/digestátu - příjem z prodeje
- Hnojení zemědělských půd, zvyšování organické hmoty v půdě

Ohrožení

- Neovlivní plnění cíle POH
- Nakládání s výstupem ze zařízení- nebude odbyt
- Znečištění přijímaných odpadů
- Surovinová skladba přijímaného BRKO na BPS
- Mikrobiologické analýzy výstupů – vysoké náklady na testy (četnost analýz)
- Kvalita kompostu